

VNEUS Suomalainen Irma

19.11.2010

Eduskunta
Suuri valiokunta

Viite

Asia
Komission työohjelma v. 2011

U/E-tunnus:

EUTORI-numero:
EU/2010/1642

Ohessa lähetetään perustuslain 97§:n mukaisesti selvitys, joka koskee Euroopan komission työohjelmaa vuodelle 2011.

EU-asioiden valtiosihteeri

Kare Halonen

EU-asiantuntija

Marko Mäntylä

LIITTEET VNEUS2010-00764, KOM(2010) 623

Asiasanat Euroopan komissio

Hoitaa **VNEUS**

Tiedoksi EUE, LVM, MMM, OKM, OM, SM, STM, TEM, TPK, UM, VM, VNK, YM

Valtioneuvoston EU-sihteeristö

PERUSMUISTIO

VNEUS2010-
00764

VNEUS Mäntylä Marko(VNK)

17.11.2010
JULKINEN

Asia

Komission työohjelma 2011

Kokous

Liitteet

Viite

EUTORI/Eurodoc nro:

-

U-tunnus / E-tunnus:

-

Käsittelyn tarkoitus ja käsittelyvaihe:

Komissio hyväksyi työohjelmansa 27.10.2010. Komissio esittelee ohjelman yleisten asioiden neuvostossa 22.11.

Asiakirjat:

Komission työohjelma 2011, KOM (2010) 623 lopullinen

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely:

SEU § 17.1

Käsittelijä(t):

VNEUS, EU-asiantuntija Marko Mäntylä, 09 160 22120

Suomen kanta/ohje:

Komission työohjelmallaan toteuttama tulevien vuosien aloitteiden alustava listaaminen palvelee paitsi komission sisäistä organisoitumista, myös unionin toiminnan kannalta keskeistä avoimuutta sekä jäsenmaiden, kansalaisjärjestöjen ja muiden sidosryhmien valmistautumista ja vaikuttamista.

Suomi pitää komission työohjelmaa tasapainoisena ja onnistuneena. Sen painotukset vastaavat hyvin hallituksen keväällä 2010 määrittämiä Suomen EU-politiikan

avaintavoitteita vuosille 2010-2011 (E 28/2010 vp), jotka koskettavat: talouspolitiikan koordinaatiota, sisämarkkinoiden ja etenkin digitaalisten sisämarkkinoiden kehittämistä, ilmastopolitiikkaa, tulevan rahoituskehyskauden neuvotteluja, mukaan lukien maatalous- ja alue- ja rakennepolitiikan uudistaminen, sekä unionin globaalien roolin kehittämistä. Hallituksen avaintavoitteita päivitetään syksyn 2010 aikana ja tämän työn perusteella annetaan eduskunnalle erillinen selvitys.

Suomen EU-poliittisten tavoitteiden kannalta merkittävin ennakkovaikuttaminen tapahtuu jo työohjelmaa valmisteltaessa. On hyvä, että myös Euroopan parlamenttia kuullaan komission ja parlamentin puitesopimuksen mukaisesti työohjelman painopisteistä jo valmisteluvaiheessa. Jatkossa Suomen oman vaikuttamistyön kannalta erityistä huomiota tulee kiinnittää suorien komissioyhteyksien lisäksi Euroopan parlamentin roolin hyödyntämiseen komission työohjelman valmistelussa.

Seuraavat komission työohjelman listaamat vuoden 2011 työtä koskevat osa-alueet ovat Suomen EU-politiikan avaintavoitteiden valossa erityisen merkittäviä.

Suomi tukee komission ilmaisemaa tavoitetta talouspolitiikan koordinaation vahvistamista koskevien komission lainsäädäntöehdotusten hyväksymisestä kesään 2011 mennessä. Lisäksi euroalueen rahoitusvakauden turvaamiseksi luotavan pysyvän kriisinhallintajärjestelyn valmistelua, mukaan lukien mahdollisesti vaadittava rajattu perussopimuksen muutos, olisi jatkettava niin, että pysyvä mekanismi saataisiin valmiiksi viimeistään vuoden 2013 puoliväliin mennessä (E 86/2010 vp). Suomi on pitänyt hyvänä, että Eurooppa 2020 -strategian ja kasvu- ja vakaussopimuksen raportointi ja käsittelyaikataulut yhdenmukaistetaan ja tukenut vuoden 2011 alusta käynnistyvän eurooppalaisen lukukauden käyttöönottoa (E 6/2010 vp).

Suomelle yksi Eurooppa 2020-strategian tärkeimmistä näkökulmista on sisämarkkinoiden vahvistaminen ja laajentaminen, etenkin digitaalisten sisämarkkinoiden osalta. Suomen kannalta on keskeistä, että komission keväällä 2011 annettavaan sisämarkkinoiden kehittämistä koskevaan lopulliseen ehdotukseen (Single Market Act) valitsemat aloitteet sisältävät myös rohkeita avauksia pitkäjänteistä työtä vaativien sektoreiden, kuten digitaalisten sisämarkkinoiden ja verokoordinaation, kehittämiseksi.

Kevään 2011 keskeisimpiä aiheita on ennakkovaikuttaminen kesäkuussa 2011 annettaviin seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskeviin ehdotuksiin. Rahoituskehyskeskustelun avaavat vuoden 2010 loka- ja marraskuussa annettavat tiedonannot EU:n talousarvion uudelleentarkastelusta, alue- ja rakennepolitiikasta sekä yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisesta.

Suomi ajaa EU-avaintavoitteissa määritettyjä painotuksia myös ilmastopolitiikassa kattavan ja sitovan kansainvälisen sopimuksen aikaansaamiseksi vuonna 2011, koska neuvottelutuloksen aikaansaaminen Cancúnissa joulukuussa järjestettävässä osapuolikokouksessa ei näytä todennäköiseltä. Suomen näkemyksen mukaan Kööpenhaminan sitoumus ja maiden siihen tähän mennessä antamat päästövähennysilmoitukset eivät täytä neuvoston asettamia vertailtavuuskriteerejä -30 prosentin tavoitteeseen siirtymiseksi. Suomi katsoo, että EU:n mahdollisen siirtymisen vaikutukset muihin kansainvälisten ilmastoneuvottelujen osapuoliin ovat epävarmoja. Mahdollista siirtymistä tiukempaan päästövähennystavoitteeseen tuleekin tarkastella EU:n sisäisten olosuhteiden ja vaikutusten näkökulmasta sekä osana pidemmän aikavälin päästövähennyspolkua komission vuoden 2011 alussa laatiman vähähiilisen talouden strategian yhteydessä.

EU:n ulkosuhteiden osalta Suomen keskeisiä tavoitteita ovat Lissabonin sopimuksen tuomien mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen EU:n ulkoisen toiminnan johdonmukaisuuden ja yhtenäisyyden takaamiseksi. Ulkosuhdehallinnon perustaminen tarjoaa mahdollisuuden parantaa myös EU:n ulkoisten politiikkojen (esim. kauppaa-, turvallisuus-, kehitys- ja ihmisoikeuspolitiikat) keskinäistä johdonmukaisuutta Suomen globaalistrategia-aloitteen mukaisesti. Myös unionin sisäisten ja ulkoisten politiikkojen yhtymäkohtiin on kiinnitettävä entistä paremmin huomiota.

Suomi tukee komission vuoden 2011 yhdeksi painopisteeksi nostamaa työtä vapauden, oikeuden ja turvallisuuden alueen luomiseksi.

Pääasiallinen sisältö:

Komissio hyväksyi 27.10. työohjelmansa vuodelle 2011. Työohjelmassa on esitetty ne keskeiset uudet aloitteet, joita komissio aikoo esittää vuonna 2011 sekä aloitteet, joita se aikoo työstää vuonna 2011 ja sen jälkeen. Tulevien aloitteiden esittelyllä pyritään avoimuuteen ja ennustettavuuteen unionin toiminnassa etenkin sidosryhmien ja kansalaisten suuntaan. Samalla halutaan kuitenkin säilyttää mahdollisuus joustavuuteen muuttuvien olosuhteiden valossa.

Työohjelma on ensimmäinen, joka on hyväksytty komission ja Euroopan parlamentin välisessä puitesopimuksessa mainitun uuden ohjelmointikierroksen puitteissa. Puitesopimuksen mukaan parlamentti ja komissio käyvät säännöllistä vuoropuhelua työohjelman toimeenpanosta ja seuraavan työohjelman valmistelusta. Parlamentti esittää vuosittain heinäkuun täysistunnossaan oman kantansa komission tulevan vuoden työohjelmaan. Syyskuun täysistunnossa komission puheenjohtaja esittää oman arvionsa kuluvasta vuodesta ja linjauksensa seuraavan vuoden työohjelman suhteen.

Komission puheenjohtaja Barroso piti tämän järjestelyn mukaisesti 7. syyskuuta unionin tilaa käsittelevän puheen Euroopan parlamentissa, jossa hän esitteli näkemyksensä unionin seuraavan vuoden poliittisista painopistealueista. Komission työohjelma rakentuu näiden viiden painopisteen varaan:

- 1) Talouskriisin hoitaminen ja elpymisen vauhdittaminen
- 2) Työllisyyttä edistävän kasvun palauttaminen Eurooppa 2020 –uudistusohjelman täytäntöönpanoa nopeuttamalla
- 3) Vapauden, oikeuden ja turvallisuuden alueen luominen
- 4) Neuvottelujen aloittaminen nykyaikaisesta EU:n talousarviosta
- 5) EU:n painoarvon vahvistaminen maailmannäyttämöllä

1. Talouden ohjausjärjestelmän vahvistaminen, EU-ohjausjakson käyttöönotto ja rahoitusalan sääntely

Komissio esitti 29. syyskuuta paketin lainsäädäntöehdotuksia, joilla pyritään talouden ohjausjärjestelmän vahvistamiseen. Komissio pyytää neuvostolta ja parlamentilta näiden ehdotusten nopeaa poliittista käsittelyä ja keskittyy aloitteiden seurantaan vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana.

EU-ohjausjakso (ns. eurooppalainen lukukausi) alkaa komission tammikuussa 2011 hyväksymällä vuotuisella kasvuselvityksellä, jossa analysoidaan unionin talouden tilaa ja Eurooppa 2020 –strategiassa asetettujen tavoitteiden edistymistä.

Rahoitusalan sääntelyn osalta komissio aikoo esittää vuoden 2011 alkupuolella loput ehdotukset, joilla on tarkoitus saada EU:n rahoitusalan uudistus päätökseen. Komission mukaan toimielinten yhteisenä tavoitteena tulisi olla rahoitusalan uudistuspaketista sopiminen vuoden 2011 loppuun mennessä.

2. Eurooppa 2020 -uudistusohjelman täytäntöönpano

Älykkään kasvun osalta komissio on esittänyt vuonna 2010 Euroopan digitaalistrategiaa, Nuoret liikkeelle –ohjelmaa ja Innovaatiunionia koskevat lippulaivahankkeet, joiden yhteydessä ilmoitetut konkreettiset ehdotukset esitetään ja toteutetaan vuoden 2011 aikana EU:n ja kansallisella tasolla.

Uusina ehdotuksina komissio aikoo esittää audiovisuaalialalla rajat ylittävän ja yleiseurooppalaisen lisensoinnin edistämistä, ja tieto- ja viestintäsektoria koskevaa eurooppalaista standardointijärjestelmää vuoden 2011 ensimmäisen neljänneksen aikana. Komissio aikoo tehdä ehdotuksia myös korkea-asteen koulutuksen nykyaikaistamiseksi ja osaamisen ja innovoinnin edistämiseksi.

Kestävään kasvuun liittyen komissio esittää vuoden 2011 aikana visionsa energiatehokkuutta koskevasta lippulaivahankkeesta, jolla pyritään etenemään kohti yhdenmukista energiapolitiikkaa EU:n tasolla ja tuetaan siirtymistä kohti vähähiilistä yhteiskuntaa. Ilmastopolitiikan osalta komissio jatkaa kansainvälisiä pyrkimyksiä kunnianhimoisen maailmanlaajuisen sopimuksen aikaansaamiseksi.

Komissio aikoo antaa vuoden 2011 alkupuolella valkoisen kirjan liikenteen tulevaisuudesta. Luonnonvarojen kestävä käytön edistäminen on mukana komission ehdotuksissa yhteisen maatalouspolitiikan ja kalastuspolitiikan uudistamisissa.

Osallistavan kasvun luomiseksi komissio julkaisee vuoden 2010 loppupuolella viidennen koheesioraportin ja tekee Eurooppa 2020 lippulaivahankkeita ”Uusi osaaminen ja työllisyys” ja ”Köyhyydentorjuntafoorumi” koskevat ehdotukset. Vuoden 2011 keskeisimpinä säädösasioina komissio pitää lähetettyjä työntekijöitä koskevan direktiivin toimeenpanon parantamista sekä työaikadirektiivin tarkistamista uusien realiteettien mukaiseksi. Näitä koskevan käsittelyn komissio aikoo ajoittaa vuoden jälkimmäiselle puoliskolle.

Sisämarkkinoiden mahdollisuuksien hyödyntäminen kasvun luojana

Komission työohjelmassa korostetaan sisämarkkinoiden syventämistä ja päivittämistä kohdentamalla toimet professori Montin komissiolle laatiman raportin määrittelemiin aukkoihin. Komissio on antanut käytännön ehdotuksia julkiselle kuulemiskierrokselle lähetetyssä sisämarkkinapakettissa (Single Market Act) ja myös teollisuuspolitiikkaa koskevan Eurooppa 2020-lippulaivahankkeen. Vuonna 2011 näissä siirrytään toteuttamisvaiheeseen.

3. Toteutetaan kansalaisten toimintasuunnitelma: vapaus, turvallisuus ja oikeus

Komissio painottaa, että vaikka EU:n kansalaisten oikeudet on ankuroitu EU:n lainsäädäntöön, niiden käytännön toteutumisessa on vielä aukkoja. Komissio on antanut

lokakuussa kansalaisuuskatsauksen, joka sisältää 25 toimenpidettä, joilla edistetään oikeuksien toteutumista. Rikosoikeuden alalla komissio antaa vuonna 2010 direktiiviehdotuksen rikoksen uhrien suojelusta ja uusia ehdotuksia vähimmäisoikeuksista rikosoikeudenkäyntejä koskevissa menettelyissä. Siviilioikeuden alalla komissio antaa mm. ehdotuksen aviovarallisuuteen liittyvistä kysymyksistä. Komissio aikoo myös tehdä vuoden 2011 aikana ehdotuksen eurooppalaista sopimusoikeutta koskevaksi säädökseksi sekä ehdottaa direktiiviä rikosten uhrien oikeuksista.

Komission työohjelmassa asetetaan tavoitteeksi pitää EU avoimena maailmalle torjuen samalla laitonta maahanmuuttoa ja järjestäytynyttä rikollisuutta. Komissio aikoo tehdä säädösehdotukset rekisteröityjen matkustajien ohjelmasta ja kolmansien maiden kansalaisiin sovellettavasta maahantulo- ja maastapoistumisjärjestelmästä (ns. entry/exit-järjestelmä) sekä antaa tiedonannot korruptiontorjuntapolitiikasta ja petoksientorjuntastrategiasta.

4. Euroopan tulevaisuuteen tähtäävä nykyaikainen talousarvio

Komission mukaan EU:n talousarvion on oltava yksi keskeisistä välineistä Eurooppa 2020 –strategian toteuttamiseksi. Nykyisessä taloustilanteessa talousarvion on kohdistuttava sellaisiin toimintoihin ja osa-alueisiin, jotka tuovat todellista lisäarvoa unionin poliittisten tavoitteiden tueksi.

Komissio aikoo esittää kesäkuussa 2011 seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevat viralliset ehdotuksensa, joissa käsitellään sekä menoja että talousarvion rahoittamista. Menopuolella katsotaan miten talousarviota voitaisiin käyttää tehokkaimmin EU:n politiikan toteuttamiseen. Tulopuolella komissio tekee ehdotuksen uudesta omia varoja koskevasta päätöksestä. Rahoituskehystiedonannon pohjana on useita tiedonantoja keskeisiltä politiikanaloilta, muun muassa yhteisen maatalouspolitiikan ja yhteisen kalastuspolitiikan uudistamisesta ja koheesiopolitiikan tulevaisuudesta. Komissio aikoo esittää yksityiskohtaiset säädösehdotukset niistä rahoitusvälineistä ja –ohjelmista, joilla uusi rahoituskehys on määrä toteuttaa. Ehdotuspaketeista ensimmäinen esitetään kesällä ja loput vuoden 2011 loppuun mennessä.

5. Euroopan painoarvon lisääminen maailmannäyttämöllä

EU:n ulkosuhteiden osalta komissio tukee Euroopan ulkosuhdehallinnon käynnistämistä ja korostaa erityisesti komission vastuulla olevia ulkosuhteiden osa-alueiden – kehitysyhteistyöpolitiikka, kauppapolitiikka ja laajentuminen - sekä sisäisten politiikka-alueiden ulkoisien ulottuvuuksien hyödyntämistä ja yhteensovittamista ulkosuhdehallinnon työn kanssa.

Vuonna 2011 komissio jatkaa syksyllä 2010 julkaistun kauppastrategian pohjalta käynnissä olevia kauppaneuvotteluja ja luo painetta läpimurron saavuttamiseksi WTO-neuvotteluissa.

Kehitysmaiden auttamiseksi yhdentymään maailmantalouteen komissio aikoo tehdä ehdotuksen yleistä tullietuusjärjestelmää koskevaksi asetukseksi. Vuonna 2011 komissio kiinnittää erityistä huomiota kehitysyhteistyöpolitiikan tulevaisuutta koskevan vihreän kirjan jatkotoimiin.

EU-ministerivaliokunta 19.11.

Eduskuntakäsittely:

Suuri valiokunta 19.11.

Käsittely Euroopan parlamentissa:

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema:

-

Taloudelliset vaikutukset:

-

Muut mahdolliset asiaan vaikuttavat tekijät:

-

Asiasanat Hoitaa	Euroopan komissio VNEUS
Tiedoksi	EUE, LVM, MMM, OKM, OM, SM, STM, TEM, TPK, UM, VM, VNK, YM

FI

FI

FI

EUROOPAN KOMISSIO

Bryssel 27.10.2010
KOM(2010) 623 lopullinen
VOL. I

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Komission työohjelma 2011

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Johdanto	3
2.	Työllisyyttä edistävän kasvun palauttaminen Eurooppa 2020 -uudistusohjelman täytäntöönpanoa nopeuttamalla.....	4
2.1.	Talouden ohjausjärjestelmän vahvistaminen ja EU-ohjausjakson käyttöönotto.....	4
2.2.	Rahoitusalan sääntely: uudistukset valmiiksi.....	4
2.3.	Älykäs kasvu	5
2.4.	Kestävä kasvu.....	5
2.5.	Osallistava kasvu.....	6
2.6.	Sisämarkkinoiden mahdollisuuksien hyödyntäminen kasvun luojana.....	6
3.	Toteutetaan kansalaisten toimintasuunnitelma: vapaus, turvallisuus ja oikeus	7
4.1.	Kokonaisvaltainen kauppapolitiikka	8
4.2.	EU:n laajentuminen, naapuruuspolitiikka, kehitysyhteistyö ja humanitaarinen apu ...	9
5.	Siirrytään panostamisesta vaikuttamiseen: hyödynnetään EU:n toimia parhaalla mahdollisella tavalla.....	9
5.1.	Euroopan tulevaisuuteen tähtäävä nykyaikainen talousarvio	10
5.2.	Järkevän sääntelyn edistäminen	10
5.3.	Päivittäinen työ.....	11
6.	Päätelmä	11

1. JOHDANTO

Komissio esittää työohjelmansa vuodeksi 2011 ajankohtana, joka on EU:lle hyvin haasteellinen. Talouden elpymisestä on selviä merkkejä viime vuosikymmenten pahimman kriisin jälkeen, mutta elpyminen ei ole vielä täysin vakaalla pohjalla. Tästä syystä uusissa aloitteissa, jotka komissio aikoo tehdä, ja hankkeissa, jotka se aikoo käynnistää vuonna 2011, keskitytään vahvasti elpymisen vauhdittamiseen. Vuoden 2011 on oltava vuosi, jolloin Eurooppa 2020 -strategia juurrutetaan tukipylvääksi sekä EU:n että kansallisen tason pyrkimyksille saada aikaan älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua. Vuonna 2011 on sovittava rahoitusalan kattavasta uudesta sääntelykehyksestä, käynnistettävä ensimmäinen talouspolitiikan EU-ohjausjakso ja toteutettava käytännön toimenpiteitä muutoksen aikaansaamiseksi. Vuoden 2011 puoliväliin mennessä komissio esittää ehdotuksissaan EU:n seuraavaksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi, miten EU:n talousarvio valjastetaan Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamiseen. Työohjelma rakentuu niiden viiden keskeisen poliittisen painopistealueen varaan, jotka puheenjohtaja Barroso esitti ensimmäisessä puheessaan unionin tilasta Euroopan parlamentissa syyskuussa 2010¹.

- Talouskriisin hoitaminen ja elpymisen vauhdittaminen
- Työllisyyttä edistävän kasvun palauttaminen Eurooppa 2020 -uudistusohjelman täytäntöönpanoa nopeuttamalla
- Vapauden, oikeuden ja turvallisuuden alueen luominen
- Neuvottelujen aloittaminen nykyaikaisesta EU:n talousarviosta
- EU:n painoarvon vahvistaminen maailmannäyttämöllä.

Tämä työohjelma on ensimmäinen, joka hyväksytään komission puheenjohtajan poliittisilla linjauksilla käynnistetyn ja Euroopan parlamentin ja komission välisessä puitesopimuksessa mainitun uuden ohjelmointikierroksen puitteissa. Työohjelma voi myös antaa aineksia uudelle tavalle suunnitella EU:n yhteisiä painopistealueita Lissabonin sopimuksen mukaisesti.

Komission työohjelmassa keskitytään luonnollisesti vuonna 2011 toteutettaviin toimiin. Ohjelmointikierroksen uuden monivuotisen katsantokannan seurauksena komission vuotuinen työohjelma antaa kuitenkin myös puitteet arvioida harjoitettavaa politiikkaa ja osoittaa osa-alueet, joilla on kehiteltävä poliittisia aloitteita EU:n päämäärien saavuttamiseen tarvittavien pitkäaikaisten strategioiden toteuttamiseksi.

Koska mm. talouden ohjausjärjestelmää ja rahoitusalan sääntelyä koskeviin keskeisiin ehdotuksiin liittyvä EU:n työ on saatava kiireesti päätökseen, komissio selvittää Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa, miten joidenkin tiettyjen erityisen kiireellisten ehdotusten nopea hyväksyminen voidaan asettaa etusijalle.

¹ Ks. 7. syyskuuta 2010 pidetty puhe unionin tilasta 2010.

2. TYÖLLISYYTTÄ EDISTÄVÄN KASVUN PALAUTTAMINEN EUROOPPA 2020 -UUDISTUSOHJELMAN TÄYTÄNTÖÖNPANO NOPEUTTAMALLA

2.1. Talouden ohjausjärjestelmän vahvistaminen ja EU-ohjausjakson käyttöönotto

Komissio on äskettäin esittänyt merkittävän paketin ehdotuksia, joilla vahvistetaan talouden ohjausjärjestelmän välineitä ja laajennetaan niitä sisällyttämällä niihin talous- ja finanssipolitiikan koordinointi². Ehdotusten hyväksyminen merkitsee finanssipolitiikan valvonnan laajentamista ja lisäämistä EU:n tasolla sekä makrotalouspolitiikan koordinoinnin parantamista, jotta voidaan korjata puutteet voimassa olevassa lainsäädännössä. Tähän kuuluu myös kansantalouksien epätasapainotilojen varhainen torjuminen. Uusien valvontamekanismien avulla on määrä estää tai oikaista liialliset alijäämät, jotka voivat vahingoittaa Euroopan julkisen talouden ja rahoitusjärjestelmän vakautta. Jotta vauhti ei hiipuisi, komissio pyytää EU:n lainsäätäjiltä nopeaa poliittista käsittelyä.

Vuoden 2011 alkupuoliskolla talouspolitiikan EU-ohjausjaksosta tulee keskeinen tekijä, joka palvelee EU:n yhteisiä pyrkimyksiä edistää kasvua ja työllisyyttä. Tammikuussa 2011 komissio hyväksyy ensimmäisen vuotuisen kasvuselvityksen, jolla EU-ohjausjakso käynnistyy. Vuotuisessa kasvuselvityksessä analysoidaan unionin talouden tilaa, mahdolliset epätasapainotilat ja järjestelmäriskit mukaan lukien. Siinä katsotaan erityisesti, miten EU on edennyt Eurooppa 2020 -strategiassa asetettujen viiden tavoitteen saavuttamisessa. Tarkoituksena on antaa vertailuarvo EU:n kehittymiselle älykkääksi, kestäväksi ja osallistavaksi yhteiskunnaksi.

2.2. Rahoitusalan sääntely: uudistukset valmiiksi

Kesäkuussa 2010 esitettiin tarkka aikataulu EU:n rahoitusalan uudistamiseksi tarvittaville ehdotuksille³. Komissio esittää alkuvuodesta 2011 loput ehdotukset, joilla rahoitusalan uudistus saadaan päätökseen.

Useimmista ehdotuksista, joilla kriisin esiin tuomiin heikkouksiin puututaan, on jo sovittu tai ne ovat käsitellyssä. Äskettäinen sopiminen rahoitusvalvontapaketesta mainittakoon virstanpylväänä. Komissio aikoo vuoden 2011 alkupuoliskolla esittää lisää muutoksia pankkien vakavaraisuusvaatimuksiin (CRD IV). Näillä on tarkoitus panna EU:ssa täytäntöön kansainvälisellä tasolla Baselin pankkivalvontakomiteassa tehdyn työn tulokset. Lisäksi komissio aikoo esittää muutoksia rahoitusmarkkinadirektiiviin (MiFID) ja markkinoiden väärinkäyttöä koskevaan direktiiviin, jotta voidaan luoda läpinäkyvämmät ja turvallisemmat johdannaismarkkinat. Vuoden 2011 alkupuoliskolla tehdään myös luottoluokituslaitoksia koskeva ehdotus sekä ehdotetaan lainsäädäntöä, jolla luodaan puitteet pankkikriisien hallintaa ja ratkaisemista varten ja annetaan viranomaisille johdonmukainen työkalupakki, johon kuuluvat myös kriisinratkaisurahastot.

Piensijoittajien ja tavallisten kuluttajien suojeluun kiinnitetään erityistä huomiota. Komissio tekee lainsäädäntöaloitteita peruspankkipalvelujen saatavuudesta ja esittää toimia, joilla edistetään vastuullisia asuntoluototuskäytäntöjä.

² KOM(2010) 522, KOM(2010) 523, KOM(2010) 524, KOM(2010) 525, KOM(2010) 526, KOM(2010) 527, 29.9.2010.

³ KOM(2010) 301, 2.6.2010.

Nämä ja eräät muut ehdotukset saattavat päätökseen komission kunnianhimoisen rahoitusalan uudistusohjelman. EU:n toimielinten yhteisenä tavoitteena olisi oltava, että koko uudistuspaketti saadaan sovittua vuoden 2011 loppuun mennessä ja saadaan luotua edistynyt rahoitusalan sääntelyjärjestelmä, joka on yksi terveen ja työllistävän kasvun kulmakiviä. EU pyrkii myös edelleen viemään eteenpäin vahvaa ja koordinoitua globaalia lähestymistapaa, erityisesti osallistumalla aktiivisesti G20-maiden työhön. Komissio jatkaa rahoitusalan oikeudenmukaista osallistumista koskevaa työtään.

2.3. Älykäs kasvu

Komissio on osoittanut innovaatiunionia⁴, Nuoret liikkeellä -ohjelmaa⁵ ja digitaalistrategiaa⁶ koskevien Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahankkeiden avulla, että EU voi toimia monella rintamalla Euroopan älykkään kasvun mahdollisuuksien edistämiseksi. Lippulaivahankkeiden yhteydessä ilmoitetut konkreettiset ehdotukset esitetään ja toteutetaan vuoden 2011 aikana täydentävinä toimina EU:n ja kansallisella tasolla.

Internetin laajenevat mahdollisuudet luovat sisällöntuottajille ja -jakelijoille uusia mahdollisuuksia, mutta ne asettavat myös uusia haasteita immateriaalioikeuksien suojelulle. Valtioiden rajat ylittävä ja yleiseurooppalainen lisensointi audiovisuaalialalla edistää luovuutta Euroopan kansalaisten hyväksi.

Eurooppalaisilla standardeilla olisi oltava suurempi merkitys eurooppalaisten yritysten, ja etenkin pk-yritysten, globaalin kilpailukyvyn alustoina. Tieto- ja viestintätekniikan alalla on valtavasti mahdollisuuksia. Vuonna 2011 annetaan ehdotuspaketti, jolla pyritään luomaan yhdenmetympi eurooppalainen standardointijärjestelmä.

Komissio aikoo myös ehdottaa keinoja, joilla EU:n tasolla voidaan auttaa nykyaikaistamaan korkea-asteen koulutusta, ja esittää visionsa tulevista toimista osaamisen ja innovoinnin edistämiseksi.

2.4. Kestävä kasvu

Kuten Eurooppa 2020 -asiakirjassa ilmoitettiin, komissio esittää visionsa energiatehokkuutta koskevasta lippulaivahankkeesta vuonna 2011. Tämä avaa uusia uria yhdennetylle politiikanteolle EU:n tasolla. Tavoitteena on rakentaa vähitellen resurssitehokkuuteen perustuvat puitteet, joilla tuetaan siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan ja tuodaan alakohtaiset politiikat, esim. energia, liikenne ja luonnonvarojen hoito, kuten maatalous ja kalatalous, kestäviin pitkän aikavälin puitteisiin. Työ vie aikaa, mutta ensimmäisenä luodaan yleinen lähestymistapa siihen, miten tämän päivän energia- ja liikenneratkaisuilla sekä vähähiilisen talouden edistämällä voidaan saada EU:n taloudessa aikaan muutos vuoteen 2050 mennessä. Nämä toisiinsa liittyvät aloitteet määrittelevät keskipitkän ja pitkän aikavälin skenaariot ja antavat vakaan perustan päätöksenteolle sekä ennustettavammat olosuhteet suuren luokan investoinneille. Lisäksi on luotava laaja ymmärrys siitä, miten resurssitehokkuudesta voidaan tehdä olennainen osa eurooppalaisen yhteiskunnan kehittämistä.

⁴ KOM(2010) 546, 6.10.2010.

⁵ KOM(2010) 477, 15.9.2010.

⁶ KOM(2010) 245, 19.5.2010.

Vuonna 2011 kiinnitetään erityistä huomiota energiainfrastruktuuriin ja -tehokkuuteen. Tästä on välitöntä hyötyä ympäristön, talouden ja energiavarmuuden kannalta, ja työllistämismahdollisuudet ovat valtavat.

Valkoisessa kirjassa liikenteen tulevaisuudesta tullaan tarkastelemaan Euroopan liikennealueen toteuttamista. Pyrkimyksenä on luoda ydinverkon ympärille tehokas, saumaton infrastruktuuri ja luoda innovoinnin avulla vähähiilinen liikenne.

Luonnonvarojen kestävä käytön edistäminen ja maatalouden ja kalatalouden kaltaisten alojen innovaatiomahdollisuuksien hyödyntäminen tulee olemaan keskeinen teema komission ehdotuksissa yhteisen maatalouspolitiikan ja yhteisen kalatalouspolitiikan tarkistamisesta uuden monivuotisen rahoituskehityksen voimassaolokaudeksi.

Komissio jatkaa vuonna 2011 työtään ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Komissio jatkaa kansainvälisiä pyrkimyksiä saada aikaan kunnianhimoinen, globaali sopimus. Samalla se työskentelee intensiivisesti kumppaneidensa kanssa myös kahdenvälisesti. Tarkoituksena on jakaa ajatuksia ja kehittää yhteisiä hankkeita esim. puhtaan tekniikan, hiilikaupan ja uusiutuvan energian osa-alueilla. Vuonna 2011 ympäristöasioissa tapahtuu paljon myös laajemmalti. Vuonna 2012 pidettävän Rio+20 Earth Summit -huippukokouksen valmistelu on komissiolle tärkeää, ja komissio aikoo arvioida kuudennen ympäristöohjelman tulokset sekä tarkastella jätteen syntymisen ehkäisemisen ja kierrätyksen teemastrategioita.

2.5. Osallistava kasvu

Ennen vuoden 2010 loppua komissio aikoo julkaista viidennen koheesioraportin ja tehdä vielä kahta Eurooppa 2020 -lippulaivahanketta – 'Uusi osaaminen ja työllisyys' ja 'Köyhyydentorjuntafoorumi' – koskevat ehdotukset. Vuonna 2011 käynnistetään useita käytännön toimenpiteitä, joilla edistetään osallistavaa kasvua. Komissio aikoo tehdä tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa säädösehdotuksen, jolla parannetaan lähetettyjä työntekijöitä koskevan direktiivin täytäntöönpanoa, sekä tarkistaa työaikadirektiiviä niin, että se on uusien realiteettien mukainen. Komissio aikoo myös edistää sellaisen yleishyödyllisten palvelujen laatukehityksen aikaansaamista, jossa näiden palvelujen erityisluonne otetaan kaikilta osin huomioon. Valtiontukisääntöjen päivittäminen on tärkeä askel tähän suuntaan. Osallistavan kasvun turvaaminen edellyttää myös vastaamista yhteiskunnallisiin haasteisiin, kuten väestön ikääntymisen vaikutuksiin. Komissio tukee jäsenvaltioiden toimia turvata kansalaisille riittävät eläkkeet kestäväällä tavalla. Käytännön toimenpiteet määritetään vuonna 2010 käynnistetyn kuulemisen tulosten perusteella. Taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta edistävän kunnianhimoisen ohjelman eteenpäin vieminen tulee olemaan keskeinen teema, kun koheesiopolitiikkaa uudistetaan uutta monivuotista rahoituskehystä koskevaa ehdotusta varten.

2.6. Sisämarkkinoiden mahdollisuuksien hyödyntäminen kasvun luoja

Sisämarkkinoiden saavutuksia on jatkuvasti syvennettävä ja päivitettävä, jotta markkinoiden mahdollisuudet voidaan hyödyntää. Taantuman aikana unioni pystyi välttämään lyhytjänteisyyden ja eristäytymisen houkutukset. Ilman toimivia sisämarkkinoita Euroopassa ei kuitenkaan ole työllisyyttä edistävää pitkän aikavälin kasvua. Nyt on aika nostaa markkinoiden yhdistyminen uudelle tasolle ja kohdistaa toimet niihin merkittäviin jäljellä

oleviin aukkoihin, jotka professori Mario Monti toi esiin äskettäin komissiolle laatimassaan raportissa⁷.

Tämän työn pohjalta komissio on juuri tehnyt – sisämarkkinapakettissa⁸ – huomattavan määrän käytännön ehdotuksia sisämarkkinoiden uudelleenlanseeraamiseksi ja esittänyt teollisuuspolitiikkaa koskevan Eurooppa 2020 -lippulaivahankkeen⁹. Molemmissa korostetaan tarvetta ohjata yhteiskunta kokonaisuutena hyödyntämään sisämarkkinoiden mahdollisuudet ja parantaa EU:n talouden toimijoiden reunaehtoja.

Komissio jatkaa työtään yritysten, etenkin pienten ja keskisuurten yritysten, markkinoillepääsyn parantamiseksi. Tärkeä näkökohta on julkisia hankintoja koskevien sääntöjen uudistamista koskevien ehdotusten tekeminen vuonna 2011 ja käyttöoikeussopimuksia koskevien yhteisten sääntöjen luominen. Muista pk-yrityksiin kohdistuvista käytännön aloitteista vuonna 2011 voidaan mainita valtioiden rajat ylittävää saatavien perintää koskeva asetus.

Komissio aikoo toteuttaa useita konkreettisia toimia kuluttajien hyväksi, mm. laatimalla ehdotukset vaihtoehtoisesta riitojenratkaisumekanismista, jolla helpotetaan kuluttajariitojen ratkaisemista EU:ssa, ja jatakamalla ryhmäkannetta koskevaa työtä vuonna 2010 käynnistetyn julkisen kuulemisen pohjalta.

Verotuksen alalla ehdotuksella yhteisestä yhtenäistetyistä yhtiöveropohjasta pyritään antamaan yrityksille mahdollisuus ottaa käyttöön järjestelmä, jolla yksinkertaistetaan verosääntöjä, vähennetään säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ja autetaan poistamaan veroesteet, joita yritykset tällä hetkellä kohtaavat toimiessaan valtioiden rajojen yli, puuttumatta kuitenkaan itse veroasteisiin. Komissio aikoo myös julkaista tiedonannon tulevasta arvonlisäverostrategiasta. Tarkoituksena on korjata nykyjärjestelmän puutteet uudistamalla ja yksinkertaistamalla sitä niin, että yrityksille arvonlisäverosta aiheutuva hallinnollinen rasitus vähenee.

Lentoasemapaketilla pyritään parantamaan sekä kilpailua että kuluttajien oikeuksia ja ympäristönsuojelun tasoa tällä tärkeällä alalla. Toimet kohdistuvat lentokenttäkapasiteettiin, lähtö- ja saapumisaikojen käsittelyyn ja maahuoltoon, ja niillä pyritään optimoimaan Euroopan lentoasemaverkoston käyttöä.

3. TOTEUTETAAN KANSALAISTEN TOIMINTASUUNNITELMA: VAPAAUS, TURVALLISUUS JA OIKEUS

EU:n kansalaisuuden pitäisi olla EU:n kansalaisille kouriintuntuvaa todellisuutta. Kansalaisten oikeudet on ankkuroitu kiinteästi EU:n lainsäädäntöön. Perussopimukseen kirjattujen sääntöjen ja kansalaisten – yksittäisten ihmisten, kuluttajien, opiskelijoiden tai poliittisten toimijoiden – päivittäin kohtaaman todellisuuden väliin jää kuitenkin aukkoja.

Komission juuri hyväksymässä ”Kansalaisuuskatsauksessa”¹⁰ tuodaan esiin asioita, joissa toimia olisi toteutettava, jotta EU:n tasolla myönnettyillä yksittäisillä oikeuksilla olisi käytännön merkitystä. Nämä pyrkimykset kulkevat käsi kädessä niiden toimenpiteiden

⁷ http://ec.europa.eu/bepa/pdf/monti_report_final_10_05_2010_en.pdf

⁸ KOM(2010) 608, 27.10.2010.

⁹ KOM(2010) 614, 27.10.2010.

¹⁰ KOM(2010) 603, 27.10.2010.

kanssa, joita toteutetaan Tukholman ohjelmaa (2010–2014) koskevan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon yhteydessä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toteuttamiseksi¹¹ hyödyntäen täysimääräisesti perussopimuksen antamaa vahvistettua oikeusperustaa.

Osana kansalaisten oikeuksien vahvistamistoimiaan komissio aikoo tehdä vuonna 2011 ehdotuksen eurooppalaista sopimusoikeutta koskevaksi säädökseksi.

Rikosoikeuden alalla komissio aikoo ehdottaa direktiiviä rikoksen uhrien oikeuksista. Tarkoituksena on varmistaa kansalaisille riittävän oikeudellisen avun saanti, oikeussuoja ja suojelu kaikkialla jäsenvaltioissa. Jotta oikeusviranomaisten ja kansalaisten keskinäistä luottamusta voitaisiin lisätä, komissio tekee edelleen säädösehdotuksia, joilla otetaan käyttöön rikosoikeudenkäyntejä koskevat menettelylliset vähimmäisvaatimukset, erityisesti oikeudellisen neuvonnan ja maksuttoman oikeusavun osalta.

Komissio aikoo myös tehdä säädösehdotukset rekisteröityjen matkustajien ohjelmasta ja kolmansien maiden kansalaisiin sovellettavasta maahantulo- ja maastapoistumisjärjestelmästä. Tavoitteena on pitää EU avoimena maailmalle torjuen kuitenkin samalla laitonta maahanmuuttoa ja järjestäytyntä rikollisuutta. Meidän on estettävä rikollisia hyödyntämästä talousjärjestelmäämme avoimessa Euroopassa. Ensi vuonna ehdotettaviin toimenpiteisiin kuuluu rikoksella saatujen varojen menetetyksi tuomitsemista ja takaisinsaamista koskeva kehys ja tiedonannot kattavasta korruptiontorjuntapolitiikasta ja petostentorjuntastrategiasta.

Myös väestönsuojelulainsäädännön tarkistaminen tulee lisäämään EU:n valmiuksia katastrofien ehkäisyssä sekä niihin varautumisessa ja reagoimisessa. Lopuksi mainittakoon, että komissio jatkaa työtään korkean edustajan kanssa perussopimuksen 222 artiklan täytäntöönpanoa koskevan ehdotuksen aikaansaamiseksi.

4. Eurooppa maailmassa: painoarvomme lisääminen maailmannäyttämöllä

Nyt kun EU:lla on uudet ulkopolitiikan rakenteet, meillä on tilaisuus harjoittaa kokonaisvaltaista ja yhtenäistä politiikkaa suhteessa niihin ulkoisiin haasteisiin, joita kohtaamme. Voimme osoittaa, että EU on vahva ja luotettava kumppani, jolla on selkeät, yhtenäiset ja yhteenkuuluvasti ilmaissut tavoitteet. Komissio tukee jatkossakin uutta Euroopan ulkosuhdehallintoa ja auttaa käynnistämään uuden vaiheen EU:n ulkopolitiikassa. EU on jo keskittynyt luomaan selkeän vision suhteistaan strategisiin kumppaneihinsa sekä muodostamaan vahvan ja johdonmukaisen kannan kansainvälisiin neuvotteluihin. Tämä merkitsee, että komission vastuulla olevia politiikanlohkoja – kehitysyhteistyöpolitiikka, kauppapolitiikka, laajentuminen, humanitaarinen apu ja sisäpolitiikan ulkoiset ulottuvuudet – hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla ja sovitetaan ne yhteen ulkosuhdehallinnon työn kanssa, jotta EU:n kahdenvälisistä suhteista voidaan muodostaa strateginen kokonaiskuva.

4.1. Kokonaisvaltainen kauppapolitiikka

Kukoistava kauppapolitiikka on Eurooppa 2020 -strategian keskeinen tukipylväs. Komissio jatkaa marraskuussa 2010 julkaistavaan kauppastrategiaan tukeutuen EU:n kauppakumppaneiden kanssa käynnissä olevia neuvotteluja ja vie eteenpäin useita tärkeitä kahdenvälisiä sopimuksia, jotka on tarkoitus tehdä vuonna 2011. Lisäksi komissio luo paineita läpimurron aikaansaamiseksi WTO-neuvotteluissa. Samaan aikaan EU toteuttaa käytännön toimia, jotta eurooppalaiset yritykset saisivat tilaa maailmanmarkkinoilla.

¹¹ KOM(2010) 171, 20.4.2010.

Komissio aikoo EU:n kansainvälisten sitoumusten täytäntöönpanoon tukeutuen esittää vuonna 2011 säädösehdotuksen EU:n välineestä, jolla parannetaan pääsyä kehittyvien ja voimakkaasti kasvavien suurten talouksien julkisten hankintojen markkinoille. Komissio aikoo myös ehdottaa toimenpiteitä eurooppalaisten pk-yritysten tukemiseksi niiden kehittäessä toimintaansa EU:n ulkopuolella.

Osana kokonaisvaltaista lähestymistapaa käsitellään myös sitä, miten EU:n kauppapolitiikalla voidaan parhaiten auttaa kehitysmaita yhdentymään maailmantalouteen. Komissio aikoo tehdä ehdotuksen uudeksi yleistä tullietuusjärjestelmää koskevaksi asetukseksi. Tavoitteena on maksimoida myönteiset vaikutukset kestäväan kehitykseen ja maihin, joiden tarpeet ovat suurimmat.

4.2. EU:n laajentuminen, naapuruuspolitiikka, kehitysyhteistyö ja humanitaarinen apu

Vuonna 2011 EU jatkaa laajentumisprosessin edistämistä. Neuvottelujen eteneminen, kuten myös uudet neuvottelut, jotka mahdollisesti aloitetaan sen jälkeen, kun jäsenyyttä koskevat lausunnot on esitetty myöhemmin vuonna 2010, kytketään hakijamaiden jatkuvaan edistymiseen. Erityisesti painotetaan oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamista.

Euroopan naapuruuspolitiikka on viimeisten viiden vuoden aikana osoittanut EU:n kyvyn levittää arvojaan ja periaatteitaan sekä vaikuttaa poliittiseen vakauteen ja talouskehitykseen naapurimaissaan. Tämä onkin EU:n strateginen painopiste. Komissio auttaa edelleen syventämään EU:n erityissuhteita näihin naapureihin, mm. toteuttamalla EU:n naapuruuspolitiikan tarkastelun, joka johtaa vuonna 2011 ehdotuksiin sen kehittämiseksi edelleen sekä kahdenvälisten että monenvälisten suhteiden (itäinen kumppanuus, Välimeren unioni) osalta.

Kehitysavun todellinen perillemeno on EU:n keskeinen tavoite maailman suurimpana kehitysavun antajana. Kumppanuuteen perustuva lähestymistapa on paras keino maksimoida vuosituhannen kehitystavoitteisiin suunnattava EU:n kokonaispanos, ja kehitystarpeita tukevat uuden sukupolven ohjelmat on laadittava tältä pohjalta. Erityistä huomiota tullaan kiinnittämään EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan tulevaisuutta koskevan vihreän kirjan jatkotoimiin. Vihreä kirja esitetään vuoden 2010 lopulla, ja siinä arvioidaan unionin kehitysyhteistyövälineitä siltä kannalta, että ne voidaan keskittää toimiin, joilla voidaan todella parantaa avunsaajien tilannetta.

Myös humanitaaristen katastrofien uhrien auttaminen on edelleen keskeinen osa EU:n globaalia toimintaa. Näiden ihmishenkiä pelastavien toimien perustaa vahvistetaan ehdotuksella humanitaarisesta avusta annetun neuvoston asetuksen tarkistamisesta.

5. SIIRRYTÄÄN PANOSTAMISESTA VAIKUTTAMISEEN: HYÖDYNNETÄÄN EU:N TOIMIA PARHAALLA MAHDOLLISELLA TAVALLA

Maailmassa tapahtuvien muutosten mittakaava ja vauhti edellyttää EU:lta nopeaa, vastuullista ja määrätietoista toimintaa. Vuonna 2011 esitetään tulokset, jotka koskevat pohdintoja siitä, miten EU voi uudistaa politiikkaansa ja rahoitusvälineitään sekä löytää työskentelytapoja, joilla EU:n toimista saadaan mahdollisimman paljon lisäarvoa.

5.1. Euroopan tulevaisuuteen tähtäävä nykyaikainen talousarvio

Viime viikolla julkistetussa talousarvion kokonaistarkastelussa¹² esitetään komission ajatuksia EU:n talousarvion tarkoituksesta, rakenteesta ja toteutuksesta vuoden 2013 jälkeen. Tällä hetkellä julkinen talous on kaikkialla Euroopassa tiukoilla. EU:n talousarvio on kohdennettava sellaisiin toimintoihin ja osa-alueisiin, joilla sillä on todellista vaikutusta. Sillä on tuettava keskipitkän ja pitkän aikavälin investointeja ja tuotava todellista lisäarvoa unionin poliittisten tavoitteiden tueksi. On selvää, että EU:n talousarvion on oltava yksi keskeisistä työkaluista, joilla Eurooppa 2020 -strategiaa toteutetaan. Talousarviota on myös toteutettava sillä tavoin, että vaikutus on mahdollisimman suuri. Komissio aikoo esittää kesäkuussa 2011 seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevat viralliset ehdotuksensa, joissa käsitellään sekä menoja että talousarvion rahoittamista. Menopuolella ehdotuksessa käsitellään sitä, miten ja missä komissio katsoo talousarviota voitavan käyttää EU:n politiikan toteuttamiseen kaikkein tehokkaimmin. Tulopuolella komissio tekee ehdotuksen uudesta omia varoja koskevasta päätöksestä. Nämä ehdotukset perustuvat analyysiin siitä, miten EU:n menoilla voidaan saada aikaan mahdollisimman paljon lisäarvoa ja miten niitä voidaan käyttää yhteisten EU-tavoitteiden tehokkaana toteutusvälineenä, sekä tuore näkökulma tapaan, jolla talousarvio rahoitetaan.

Tulevina kuukausina komissio antaa useita tiedonantoja ja raportteja keskeisiltä politiikanaloilta, mm. yhteisen maatalouspolitiikan ja yhteisen kalatalouspolitiikan uudistamisesta ja koheesiopolitiikan tulevaisuudesta. Nämä katsaukset ovat myös poliittinen perusta monivuotisen rahoituskehityksen talousarvioehdotuksille. Komissio aikoo esittää yksityiskohtaiset säädösehdotukset niistä rahoitusvälineistä ja -ohjelmista, joilla uusi monivuotinen rahoituskehys on määrä toteuttaa. Ehdotukset sisällytetään paketteihin, joista ensimmäiset esitetään kesällä ja loput vuoden 2011 loppuun mennessä.

5.2. Järkevän sääntelyn edistäminen

Sääntelyn parantamiseen tähtäävä komission ohjelma on parantanut huomattavasti poliittista päätöksentekoa sekä EU:n että kansallisella tasolla. Uutta lainsäädäntöä laadittaessa otetaan huomioon sidosryhmien näkemykset ja laajojen kuulemisten välityksellä kerätty näyttö. Lisäksi uusista säädösehdoista tehdään vaikutusten arviointi, joka ulkopuolisten tahojen mukaan parantaa ehdotusten laatua merkittävästi. Samaan aikaan komissio on perusteellisesti yksinkertaistanut voimassa olevaa lainsäädäntöä ja edistynyt huomattavasti hallinnollisen taakan vähentämisessä ja jäsenvaltioiden avustamisessa, kun ne saattavat EU:n lainsäädäntöä osaksi kansallista lainsäädäntöään.

Tämän kokemuksen varassa komissio on valmis siirtymään järkevän sääntelyn uuteen vaiheeseen¹³. Poliittinen päätöksentekoprosessi olisi nähtävä kokonaisuutena, johon kuuluvat myös lainsäädännön suunnittelu, soveltamisvaihe, arviointi ja tarkistaminen. Tästä työohjelmasta lähtien periaatteena on, että vaikutustenarviointilautakunnalta on saatava myönteinen lausunto ennen kuin ehdotus voidaan esittää komission päätettäväksi.

Komissio jatkaa työtään Euroopan parlamentin, neuvoston ja jäsenvaltioiden kanssa varmistaakseen, että kaikki noudattavat tätä esityslistaa sekä EU:ssa lainsäätämisvaiheessa että täytäntöönpanovaiheissa.

¹² KOM(2010) 700, 19.10.2010.

¹³ KOM(2010) 543, 7.10.2010.

Viimeisenä mainittakoon, että kansalaiset ja sidosryhmät, joihin lainsäädäntö eniten vaikuttaa, saavat äänensä paremmin kuuluviin, koska kuulemisjakso pidennetään vuodesta 2012 lukien 8 viikosta 12 viikkoon, komission kuulemispolitiikasta tehdään uudelleentarkastelu vuonna 2011 ja lisätään ennustettavuutta komission suunnittelemien ehdotusten ja jälkikäteisarviointien suhteen, jotta sidosryhmät voivat valmistautua ottamaan kantaa niihin paljon aikaisemmassa vaiheessa.

Näillä kolmella järkeväen sääntelyn pilarilla pyritään saavuttamaan kokonaistavoite: merkityksellinen, vaikuttava ja laadukas EU-lainsäädäntö, jolla saavutetaan tarkoitetut tavoitteet ja josta on hyötyä kansalaisille ja yrityksille.

5.3. Päivittäinen työ

Poliittisiin painopisteisiin keskittyvät uudet toimet ovat vain osa komission toimintaa. Komission vastuulla on pitkin vuotta sovittujen politiikkojen täytäntöönpano ja valvonta, raportointi olemassa olevista strategioista ja toimintasuunnitelmista, osallistuminen kansainvälisiin neuvotteluihin, konferensseihin ja tärkeisiin poliittisiin tapahtumiin. Komissio hallinnoi lukuisia rahoitusohjelmia, ja sillä on runsaasti operatiivisia tehtäviä. Toteuttaessaan EU:n toimintatalousarviota komissio pyrkii huolehtimaan, että vähäisiä resursseja käytetään parhaalla mahdollisella tavalla EU:n tavoitteiden saavuttamiseen ja että noudattaen moitteettoman varainhoidon periaatteita, saadaan rahalle mahdollisimman paljon vastinetta. Tämän työn tuloksena hyväksytään usein raportteja ja asiakirjoja, joita ei ole mainittu tämän asiakirjan liitteissä. Vaikka täytäntöönpano- ja seurantatyö vie merkittävän osan komission henkilöresursseista ja määrärahoista, tässä työohjelmassa keskitytään osa-alueisiin, joilla komissio tekee poliittisia valintoja, eikä niihin, joilla se toteuttaa täytäntöönpanotehtäviään.

Viime vuosina komissio on kiinnittänyt enemmän huomiota ja suunnannut enemmän resursseja EU:n lainsäädännön täytäntöönpanoon. Jonkin aikaa sitten käynnistetty EU:n pilottihanke¹⁴ alkaa tuottaa tuloksia, ja lainsäädännön noudattamatta jättämistapausten käsittelyn vauhdittamiseen panostetaan huomattavasti. Syitä, joiden vuoksi EU:n lainsäädännön saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on myöhässä tai puutteellista, analysoidaan järjestelmällisemmin, jotta saadaan aineksia käynnissä olevaan yksinkertaistamisohjelmaan. Analyysin tuloksia käytetään myös voimassa olevan lainsäädännön tarkistamisessa. Kaikki tämä työ johtaa osaltaan siihen, että EU:lla on uudistettu, nykyaikainen lainsäädäntö, joka sopii tarkoitukseensa ja täyttää EU:n lupaukset kansalaisilleen.

6. PÄÄTELMÄ

Tässä työohjelmassa esitetään keskeiset uudet aloitteet, jotka komissio aikoo antaa vuonna 2011¹⁵, ja aloitteet, joita se työstää vuonna 2011 ja sen jälkeen¹⁶, sekä yksinkertaistamishdotukset ja peruutukset¹⁷. Tällä etukäteissuunnittelulla pyritään sidosryhmiä varten ennustettavuuteen ja läpinäkyvyyteen säilyttäen kuitenkin avoimuus ja joustavuus, jotta voidaan mukautua muuttuviin olosuhteisiin. Samalla komissio tietenkin edelleen käsittelee asiat, jotka edellyttävät kiireellisiä toimia, ja jatkaa pitkän aikavälin

¹⁴ KOM(2007) 502 – käynnistettiin huhtikuussa 2008.

¹⁵ Ks. liite I.

¹⁶ Ks. liite II.

¹⁷ Ks. liitteet III ja IV.

valmistelua tulevaisuutta varten. Komissio tulee nyt tekemään tiivistä yhteistyötä Euroopan parlamentin ja neuvoston sekä sidosryhmien, kuten kansallisten parlamenttien, kanssa varmistaakseen, että sen tulevina vuosina tekemien aloitteiden tukena on vakaa yksimielisyys siitä, miten EU:n pitäisi vastata odotuksiin, joita kansalaiset kunnianhimoiselle ja toimivalle Euroopalle asettavat.

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 27.10.2010
KOM(2010) 623 slutlig
VOL. I

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

Kommissionens arbetsprogram för 2011

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning	3
2.	Att återskapa tillväxt och sysselsättning: vägen mot 2020	4
2.1.	Att stärka den ekonomiska styrningen och lansera systemet med europeiska planeringsterminer.....	4
2.2.	Att slutföra reformen inom finanssektorn	4
2.3.	Smart tillväxt.....	5
2.4.	Hållbar tillväxt	5
2.5.	Tillväxt som gynnar alla.....	6
2.6.	Att frigöra den inre marknadens tillväxtpotential	6
3.	Att driva medborgarnas agenda: frihet, säkerhet och rättvisa.....	7
4.	Europa i världen: att öka EU:s inflytande på den globala arenan	8
4.1.	En övergripande handelspolitik.....	8
4.2.	EU:s utvidgnings-, grannskaps- och utvecklingspolitik och det humanitära biståndet	9
5.	Från insatser till inverkan: att göra det mesta möjliga av EU:s politik.....	9
5.1.	En moderniserad EU-budget för framtidens utmaningar	10
5.2.	Att främja smart lagstiftning	10
5.3.	Det löpande arbetet	11
6.	Slutsats	11

1. INLEDNING

Kommissionen lägger fram sitt arbetsprogram för 2011 i en tid som är full av utmaningar för EU. Efter den värsta ekonomiska krisen på flera decennier visar ekonomin nu tydliga tecken på att återhämta sig, men återhämtningen är ännu inte stabil. Därför är de nya initiativ som kommissionen kommer att lägga fram och inleda under 2011 till stor del inriktade på att skynda på återhämtningen. 2011 bör bli det år då Europa 2020-strategin blir hörnstenen för arbetet inom EU och på nationell nivå för att skapa smart, hållbar och integrerande tillväxt. Fullständig enighet bör nås om den nya övergripande regelramen för den finansiella sektorn. Den första europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken bör inledas, liksom en rad konkreta åtgärder för att driva fram en förändring. När halva året gått kommer kommissionen i sitt förslag till EU:s nästa fleråriga budgetram att fastställa hur EU:s budget ska utformas för att genomföra Europa 2020. Arbetsprogrammet bygger på de fem politiska huvudprioriteringar för EU som kommissionens ordförande José Manuel Barroso lade fram i sitt tal om tillståndet i unionen inför Europaparlamentet i september 2010¹:

- reda ut den ekonomiska krisen och ge återhämtningen styrfart,
- återskapa tillväxt och sysselsättning genom att skynda på reformagendan Europa 2020,
- bygga ett område med frihet, rättvisa och säkerhet,
- inleda förhandlingar om en modern EU-budget,
- öka EU:s inflytande på den globala arenan.

Detta arbetsprogram är det första som antas inom ramen för den nya programplaneringscykel som inleddes genom kommissionens ordförandes politiska riktlinjer och som anges i ramavtalet mellan Europaparlamentet och kommissionen. Det kan också bli en inspirationskälla för en ny syn på programplaneringen av gemensamma EU-prioriteringar, i överensstämmelse med Lissabonfördraget.

Kommissionens arbetsprogram är av naturliga skäl inriktat på åtgärder som ska genomföras under 2011, men med det nya fleråriga perspektivet på programplaneringscykeln blir det också en ram för att utvärdera den politik som drivs och ringa in områden där politiska initiativ behöver utvecklas för att förverkliga de långsiktiga politiska strategier som krävs för att EU ska kunna nå sina mål.

Med tanke på det trängande behovet av att slutföra arbetet med centrala förslag på sådana områden som ekonomisk styrning och reglering av finansmarknaden kommer kommissionen att tillsammans med Europaparlamentet och rådet undersöka hur man ska kunna prioritera ett snabbt antagande av ett begränsat antal särskilt brådskande förslag.

¹ Se dokumentet *Tillståndet i unionen 2010* av den 7 september 2010.

2. ATT ÅTERSKAPA TILLVÄXT OCH SYSSELSÄTTNING: VÄGEN MOT 2020

2.1. Att stärka den ekonomiska styrningen och lansera systemet med europeiska planeringsterminer

Kommissionen har nyligen lagt fram ett omfattande paket med lagförslag för att förbättra verktygen för ekonomisk styrning och öka deras räckvidd, så att de också omfattar samordning av ekonomisk politik och finanspolitik². Ändamålet med de nya förslagen är att utvidga och effektivisera EU:s tillsyn av finanspolitiken samt att bättre samordna den makroekonomiska politiken i syfte att avhjälpa bristerna i den befintliga lagstiftningen, bland annat genom insatser i tidigt skede för att förebygga makroekonomiska obalanser. Nya metoder för att garantera efterlevnaden av lagstiftningen bör också bidra till att förebygga eller korrigera sådana excessiva handlingsmönster som kan hota Europas finanspolitiska eller finansiella stabilitet. För att slå vakt om den dynamik som uppnåtts uppmanar kommissionen nu EU-lagstiftaren att behandla dessa lagförslag så skyndsamt som möjligt.

Från och med första halvåret 2011 kommer den nya rutinen med en ”europeisk planeringstermin” för den politiska samordningen att bli den centrala strukturen för EU:s insatser för tillväxt och sysselsättning. I januari 2011 antas också kommissionens första årliga tillväxtöversikt, som fungerar som startskott för den europeiska planeringsterminen. I tillväxtöversikten analyseras den ekonomiska situationen inom EU, inklusive potentiella obalanser och systemrisker. Ett viktigt inslag är en lägesbedömning i förhållande till de fem mål som fastställts i Europa 2020-strategin, såsom ett första riktmärke för EU:s utveckling till ett samhälle präglat av smart, hållbar tillväxt för alla.

2.2. Att slutföra reformen inom finanssektorn

I juni 2010 presenterades en uttömmande tidsplan för de förslag som ska komplettera EU:s reform inom finansområdet³. I början av 2011 kommer kommissionen således att lägga fram de förslag som återstår för att göra reformpaketet komplett.

De flesta av de planerade förslagen för att förebygga sådana brister som blottades genom krisen har redan lagts fram, och vissa av dem har också blivit föremål för överenskommelser. Detta skedde t.ex. nyligen i fråga om det viktiga åtgärds paketet för finanstillsyn. Under första halvåret 2011 kommer kommissionen att följa upp med ytterligare en serie förbättringar av kapitalkravsreglerna för banker (kapitalkravs direktivet) i syfte att genomföra resultaten av Baselkommitténs internationella arbete inom EU, samt införa ändringar i direktivet om marknader för finansiella instrument och i marknadsmissbruks direktivet i syfte att fullborda övergången till öppnare, mer insynsvänliga och säkrare marknader för derivat. Samtidigt planeras ett förslag om kreditvärderingsinstitut samt lagförslag om ramar för krishantering och avveckling i samband med bankkriser, så att de berörda myndigheterna kan förfoga över en mer konstant uppsättning verktyg för dessa situationer, inklusive bankavvecklingsfonder.

Man kommer att lägga särskild vikt vid att skydda små investerare och vanliga kunder. Initiativen kommer bl.a. att gälla bestämmelser om tillgång till grundläggande banktjänster samt insatser för att främja sund praxis i fråga om hypotekslån, från såväl långivarnas som låntagarnas sida.

² KOM(2010) 522, KOM(2010) 523, KOM(2010) 524, KOM(2010) 525, KOM(2010) 526 och KOM(2010) 527, 29.9.2010.

³ KOM(2010) 301, 2.6.2010.

Dessa förslag kommer, i kombination med en rad andra, att fullborda kommissionens ambitiösa reformprogram för finanssektorn. EU-institutionerna bör sätta som gemensamt mål att nå enighet om hela reformen senast i slutet av 2011. När så har skett kommer man att förfoga över ett avancerat finansiellt regelsystem, som kommer att utgöra en av grundpelarna för en sund, sysselsättningsskapande tillväxt. Under tiden kommer EU att fortsätta att främja kraftfulla och samordnade insatser, bland annat genom sin aktiva roll inom G20. Kommissionen kommer också att fortsätta sitt arbete med frågan om ett rimligt bidrag från finanssektorn.

2.3. Smart tillväxt

Genom flaggskeppsinitiativen Innovationsunionen⁴, Unga på väg⁵ och Den digitala agendan⁶, som alla ingår i Europa 2020, har kommissionen visat hur EU kan stärka Europas potential för smart tillväxt genom insatser på många olika fronter. Under 2011 kommer de konkreta förslag som har aviserats inom dessa flaggskeppsinitiativ att börja genomföras genom en kombination av insatser på EU-nivå och nationell nivå.

Internets dynamiska utveckling ger nya möjligheter för producenter och programföretag inom den audiovisuella sektorn, men medför också svårigheter i fråga om skyddet av immateriella rättigheter. Ett system för gränsöverskridande och alleuropeisk tillståndsgivning inom sektorn förväntas kunna stimulera kreativiteten och leda till fördelar för alla.

Europeiska standarder bör spela en viktigare roll som plattformar för våra företags internationella konkurrenskraft. Detta gäller inte minst de små och medelstora företagen. Sektorn för informations- och kommunikationsteknik rymmer en särskilt stor potential. Under 2011 planeras ett paket med lagförslag som syftar till ett mer integrerat europeiskt standardiseringssystem.

Kommissionen söker också vägar för att på EU-nivå bidra till modernisering av den högre utbildningen, och kommer att utveckla sin vision för det framtida arbetet för att främja utbildning och innovation.

2.4. Hållbar tillväxt

I linje med meddelandet om Europa 2020-strategin kommer kommissionen 2011 att presentera sin vision för ett resurseffektivt Europa. Detta kommer att innebära ett stort steg framåt i fråga om integrerad politik på EU-nivå. Syftet är att successivt skapa ett ramverk för resurseffektivitet, där utvecklingen i riktning mot en koldioxidsnål ekonomi är ett integrerat mål och där insatserna inom sektorer som energi, transport, förvaltning av naturresurser, jordbruk och fiske kan samverka på ett hållbart och långsiktigt sätt. Detta kommer att ta lång tid, men ett första steg är att utveckla övergripande former för hur energipolitik, transportpolitik och övriga insatser för att skapa en koldioxidsnål ekonomi alla kan riktas in mot målet att omvandla EU:s ekonomi under perioden fram till 2050. Som ett led i dessa inbördes sammankopplade initiativ kommer man att utveckla scenarier på medellång och lång sikt för att förtydliga förutsättningarna för framtida beslut och skapa mer förutsebara villkor för storskaliga investeringar. Till stöd för detta arbete behöver man också utveckla en bred

⁴ KOM(2010) 546, 6.10.2010.

⁵ KOM(2010) 477, 15.9.2010.

⁶ KOM(2010) 245, 19.5.2010.

ansats för hur resurseffektivitet kan göras till en integrerad del av den framtida samhällsutvecklingen i Europa.

Under 2011 kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt energiinfrastruktur och energieffektivitet, eftersom förbättringar här gynnar både miljön och ekonomin och förbättrar tryggheten i energiförsörjningen, samtidigt som det finns en betydande sysselsättningspotential inom området.

Vitboken om den framtida transportpolitiken kommer att behandla fullbordandet av det europeiska transportområdet, vars syfte är att skapa en effektiv och smidig infrastruktur uppbyggd kring ett stomnät. Målet är också att genom innovationer bidra till minskade koldioxidutsläpp.

Strävan att främja en hållbar användning av naturresurser och frigöra innovationspotentialen inom jordbruks- och fiskesektorerna kommer att stå i centrum när kommissionen lägger fram sina förslag till översyn av den gemensamma jordbrukspolitiken och den gemensamma fiskeripolitiken för den period som täcks av nästa fleråriga budgetram.

Kommissionens insatser i klimatfrågan fortsätter givetvis också under 2011. Förutom att driva på de internationella insatserna för att nå fram till ett ambitiöst globalt avtal kommer kommissionen också att bedriva ett intensivt bilateralt arbete med olika partner, bland annat för att utbyta idéer och utveckla gemensamma projekt inom områden som ren teknik, handel med utsläppsätter och förnybar energi. 2011 kommer att bli ett händelserikt år även i fråga om miljöpolitiken som helhet. Förberedelserna för 2012 års UNCED-toppmöte (Rio+20) kommer att stå högt på dagordningen, och kommissionen kommer också att utvärdera resultaten av det sjätte miljöhandlingsprogrammet och se över de tematiska strategierna för förebyggande av avfall och för återvinning.

2.5. Tillväxt som gynnar alla

Före 2010 års utgång kommer kommissionen att lägga fram sin femte sammanhållningsrapport, samt presentera ytterligare två flaggskeppsinitiativ inom ramen för Europa 2020: "Ny kompetens och nya arbetstillfällen" och "Plattform mot fattigdom". Ett antal konkreta åtgärder för att främja en tillväxt som gynnar alla kommer att utvecklas under 2011. I nära samarbete med arbetsmarknadens parter kommer kommissionen också att lägga fram ett lagförslag för att förbättra tillämpningen av direktivet om utstationering av arbetstagare och anpassa arbetstidsdirektivet till förändringar i omvärlden. Kommissionen har också för avsikt att utveckla ett ramverk för kvalitet som tar hänsyn till särdragen hos tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, med en aktualisering av reglerna för statligt stöd som ett viktigt steg. Målet att skapa tillväxt för alla kräver också att man tar sig an vissa socialpolitiska utmaningar, t.ex. effekten av en åldrande befolkning. Kommissionen kommer att stödja medlemsstaternas ansträngningar för att erbjuda medborgarna adekvata och långsiktigt hållbara pensioner. Konkreta åtgärder inom detta område kommer att utarbetas på grundval av det samråd som inleddes 2010. Arbetet för en ambitiös dagordning för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning kommer således att stå i fokus för sammanhållningspolitiken under den period som täcks av nästa budgetram.

2.6. Att frigöra den inre marknadens tillväxtpotential

För att den inre marknaden ska kunna nå sin potential behöver den konstant fördjupas och uppdateras. Under den ekonomiska nedgången motstod EU frestelsen att ge efter för kortsiktigt tänkande och isolationism, och på lång sikt är en väl fungerande inre marknad en

förutsättning för ökad sysselsättning i Europa. Nu är därför rätt tillfälle att ta nya viktiga steg i processen för marknadsintegration och fylla de betydande luckor som återstår, och som identifierades i professor Mario Montis rapport till kommissionen nyligen⁷.

Med utgångspunkt från detta arbete har kommissionen nyligen lagt fram en rad konkreta förslag för att ge ny kraft åt den inre marknaden genom ett inre marknadspaket⁸ samt flaggskeppsinitiativet Industripolitik⁹ inom Europa 2020. Inom båda dessa initiativ understryks vikten av att samhället som helhet bidrar till att frigöra den inre marknadens potential och till att förbättra ramvillkoren för ekonomiska aktörer i Europa.

Kommissionen kommer att fortsätta arbeta för att underlätta marknadstillträde för våra företag, i synnerhet små och medelstora företag. Här kommer 2011 års förslag om modernisering av bestämmelserna om offentlig upphandling och om gemensamma regler för koncessionsavtal att spela en viktig roll. Till övriga konkreta åtgärder som riktar sig till små och medelstora företag under 2011 hör en planerad förordning om indrivningar av skulder utomlands.

Andra konkreta åtgärder från kommissionens sida kommer att omfatta förslag om en alternativ tvistlösningsmekanism för att underlätta lösning av konsumenttvister inom EU, samt att fortsätta insatserna inom området för kollektiva prövningsmöjligheter på grundval av det offentliga samråd som inleddes 2010.

Inom skatteområdet kommer förslaget om en gemensam konsoliderad bolagsskattebas att syfta till att ge företagen möjlighet att välja ett system med enklare beskattningsregler, vilket bör bidra till att minska den administrativa bördan och därmed kostnaderna för att följa bestämmelserna samt att minska de skattemässiga hinder som företag idag möter när de bedriver verksamhet över nationsgränserna. Dessa nya möjligheter ska emellertid inte påverka skattesatserna som sådana. Kommissionen kommer också att publicera ett meddelande om en framtida strategi för mervärdesskatt, med syftet att avhjälpa bristerna i det nuvarande systemet genom att förenkla och modernisera det. Det övergripande målet är att minska den administrativa börda på företagen som mervärdesskatten utgör.

Syftet med det s.k. flygplatspaketet blir att stärka såväl konkurrensen som konsumenternas rättigheter och miljöprestandan inom denna viktiga sektor genom att behandla frågor som flygplatskapacitet, hantering av ankomst- och avgångstider och markttjänst, för att uppnå ett mer optimalt utnyttjande av det europeiska flygplatsnätet.

3. ATT DRIVA MEDBORGARNAS AGENDA: FRIHET, SÄKERHET OCH RÄTTVISA

EU-medborgarskapet bör vara en påtaglig verklighet för allmänheten i unionen. Medborgarnas rättigheter är fast förankrade i EU-lagstiftningen. Det kvarstår dock luckor mellan reglerna i fördraget och den verklighet allmänheten möter i det dagliga livet, t.ex. i egenskap av privatpersoner, konsumenter, studerande eller politiska aktörer.

Den rapport om EU-medborgarskapet¹⁰ som kommissionen nyligen antog tar upp en rad områden där det skulle behövas åtgärder för att de individuella rättigheter som beviljas på

⁷ http://ec.europa.eu/bepa/pdf/monti_report_final_10_05_2010_sv.pdf

⁸ KOM(2010) 608, 27.10.2010.

⁹ KOM(2010) 614, 27.10.2010.

¹⁰ KOM(2010) 603, 27.10.2010.

EU-nivå ska få en praktisk innebörd. Dessa ansträngningar går hand i hand med de åtgärder som vidtagits för att genomföra handlingsplanen för Stockholmsprogrammet (2010–2014) i syfte att förverkliga ett område med frihet, säkerhet och rättvisa¹¹. I detta arbete utnyttjas till fullo den stärkta rättsliga grund som fördraget utgör.

Som en del av arbetet under 2011 med att stärka medborgarnas rättigheter kommer kommissionen att föreslå en rättsakt om europeisk avtalsrätt.

På det straffrättsliga området kommer kommissionen att lägga fram ett direktiv om brottsoffers rättigheter för att se till att medborgare i alla medlemsstater har tillräckligt bra tillgång till juridiskt bistånd, rättslig prövning och rättsligt skydd. För att bättra på det ömsesidiga förtroendet mellan allmänheten och rättsliga myndigheter kommer kommissionen att fortsätta att lägga fram lagförslag om minimistandarder för straffrättsliga förfarandena, särskilt i fråga om juridiskt bistånd och rättshjälp.

Dessutom kommer kommissionen att lägga fram lagförslag rörande ett program för registrerade resenärer och ett system för in- och utresa för tredjelandsmedborgare. Syftet är att hålla EU öppet för världen men samtidigt motverka olaglig invandring och förhindra organiserad brottslighet. I ett öppet Europa måste vi också kunna förhindra att brottslingar utnyttjar vårt ekonomiska system. Till de åtgärder som kommer att föreslås nästa år hör en regelram för förverkande och återvinning av olagliga tillgångar och ett meddelande om övergripande strategier mot korruption och bedrägeri.

Dessutom planeras en översyn av civilskyddslagstiftningen i syfte att höja EU:s kapacitet när det gäller katastrofinsatser, beredskap och katastrofförebyggande. Kommissionen kommer också att tillsammans med den höga representanten fortsätta arbetet med ett förslag rörande genomförandet av artikel 222 i fördraget.

4. EUROPA I VÄRLDEN: ATT ÖKA EU:S INFLYTANDE PÅ DEN GLOBALA ARENAN

Med EU:s nya utrikespolitiska strukturer har vi nu en möjlighet att främja en övergripande och konsekvent politik för de utmaningar utifrån som vi möter idag och därigenom visa att EU är en stark och pålitlig partner med klara och tydliga mål som formulerats med enighet och sammanhållning. Kommissionen kommer att fortsätta att stödja den nya Europeiska utrikestjänsten och hjälpa till att utveckla denna nya etapp i vår utrikespolitik. EU har redan fokuserat på behovet av att ha en tydlig vision för våra förbindelser med strategiska partner och att inta en stark och konsekvent hållning i internationella förhandlingar. Detta innebär att göra mesta möjliga av de politiska prioriteringarna inom kommissionens olika ansvarsområden, t.ex. utveckling, handel, utvidgning, humanitärt bistånd och de yttre aspekterna av unionens interna politik, och att samordna dessa med utrikestjänstens arbete för att skapa en strategisk överblick av EU:s bilaterala förbindelser.

4.1. En övergripande handelspolitik

En framgångsrik handelspolitik är en av hörnstenarna i Europa 2020-strategin. Med utgångspunkt i den handelsstrategi som ska offentliggöras i november 2010 kommer kommissionen att fortsätta förhandlingarna med våra handelspartner, bl.a. genom att driva på arbetet med flera stora bilaterala avtal som enligt planerna ska ingås under 2011 och fortsätta

¹¹ KOM(2010) 171, 20.4.2010.

påtryckningarna för att nå ett genombrott i WTO-förhandlingarna. Parallellt kommer EU att vidta andra konkreta åtgärder för att ge europeiska företag en god ställning på världsmarknaden. Under 2011 planerar kommissionen att föreslå ett EU-instrument för att förbättra tillträdet till offentliga upphandlingsmarknader i utvecklade ekonomier och stora tillväxtekonomier, med utgångspunkt från fullgörandet av våra internationella åtaganden. Åtgärder till stöd för små och medelstora företags verksamhet utanför EU kommer också att föreslås.

I kommissionens övergripande strategi ingår också att undersöka hur EU:s handelspolitik bäst kan stödja utvecklingsländernas integration i den globala ekonomin. Kommissionen kommer att lägga fram ett förslag till ny förordning om Allmänna preferenssystemet i syfte att maximera systemets positiva effekter för en hållbar utveckling och för de mest utsatta länderna.

4.2. EU:s utvidgnings-, grannskaps- och utvecklingspolitik och det humanitära biståndet

Under 2011 kommer EU att fortsätta att leda utvidgningsprocessen. Framsteg i förhandlingarna, även i eventuella nya förhandlingar som kan komma att inledas efter det att yttrandena om medlemskap lagts fram senare under 2010, är avhängiga av kandidatländernas fortsatta framsteg, i synnerhet när det gäller respekt för rättsstatsprincipen.

Den europeiska grannskapspolitiken har under de senaste fem åren vittnat om EU:s förmåga att sprida sina värderingar och principer och bidra till politisk stabilitet och ekonomisk utveckling i EU:s omedelbara närhet, vilket är en strategisk prioritering för EU. Kommissionen kommer också i fortsättningen att arbeta för en fördjupning av EU:s speciella förbindelser med sina grannar, bl.a. genom att se över EU:s grannskapspolitik och under 2011 lägga fram förslag om hur dess bilaterala och multilaterala dimensioner (det östliga partnerskapet, unionen för Medelhavsområdet) kan utvecklas vidare.

Att lämna ett verkningsfullt utvecklingsbistånd är ett centralt mål för EU som världens största biståndsgivare. Det bästa sättet att säkra ett optimalt bidrag från EU till arbetet för att nå millennieutvecklingsmålen är att utgå från partnerskap, och en ny generation program till stöd för utvecklingsbehov behöver utformas med detta i åtanke. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt uppföljningen av grönboken om framtiden för EU:s utvecklingspolitik, som ska läggas fram i slutet av 2010 och som utvärderar unionens utvecklingsinstrument i syfte att koncentrera verksamheten på områden där den kan göra en verklig skillnad för de behövande.

Att hjälpa offren för humanitära katastrofer utgör också fortsatt en central del av EU:s engagemang i världen. Grunden för dessa livräddande insatser kommer att stärkas genom ett förslag till översyn av rådets förordning om humanitärt bistånd.

5. FRÅN INSATSER TILL INVERKAN: ATT GÖRA DET MESTA MÖJLIGA AV EU:S POLITIK

Förändringarna i världen är så djupgående och snabba att EU måste reagera snabbt, men också ansvarsfullt och beslutsamt. Under 2011 får vi skörda frukterna av de omfattande reflektionerna över hur EU kan modernisera sina politiska och ekonomiska instrument och hitta arbetsmetoder som maximerar mervärdet av åtgärder på EU-nivå.

5.1. En moderniserad EU-budget för framtidens utmaningar

I den budgetöversyn¹² som presenterades förra veckan redovisar kommissionen sina idéer kring EU-budgetens mål, struktur och genomförande under perioden efter 2013. Den ekonomiska politiken runtom i Europa präglas för närvarande av åtstramningar. Det därför viktigt att EU-anslagen noggrant riktas in på sådana åtgärder och politikområden där de verkligen kan göra skillnad, t.ex. genom att främja investeringar på medellång och lång sikt och bidra med ett konkret mervärde i arbetet för unionens politiska mål, inte minst inom ramen för Europa 2020-strategin. Man måste också hantera EU-anslagen på ett sådant sätt att deras verkan maximeras. I juni 2011 kommer kommissionen att lägga fram sina formella förslag till nästa fleråriga budgetram, med bestämmelser både om inkomst- och utgiftssidan i budgeten. När det gäller utgifterna kommer förslagen att handla om var och på vilket sätt kommissionen anser att den kan genomföra EU-politiken mest effektivt, och i fråga om inkomsterna planeras ett förslag till ett nytt beslut om egna medel. Förslagen kommer att bygga på en detaljerad analys av hur EU-medlen kan ge störst mervärde och hur de kan fungera som ett effektivt verktyg för att uppnå gemensamma mål för unionen. Inför förslagen på inkomstsidan kommer det att ske en förnyad och öppen reflektion över framtida lösningar av EU-budgetens finansiering.

Inom de närmaste månaderna kommer kommissionen att lägga fram meddelanden och rapporter om flera nyckelområden inom EU:s politik, bl.a. om reformerna av den gemensamma jordbrukspolitiken och den gemensamma fiskeripolitiken och om sammanhållningspolitikens framtid. Dessa dokument kommer också att utgöra den politiska grunden för budgetförslagen i den fleråriga budgetramen. Kommissionen kommer därefter att lägga fram detaljerade lagstiftningsförslag för de enskilda program och finansieringsinstrument som ska omsätta den kommande budgetramen i praktiken. Förslagen kommer att presenteras i ett antal lagstiftningspaket under sommaren och hösten 2011.

5.2. Att främja smart lagstiftning

Kommissionens agenda för bättre lagstiftning har lett till stora förbättringar i utformandet av politiken både på EU-nivå och nationellt. Utformandet av ny lagstiftning bygger på bidrag från olika berörda parter och underlag som samlats in genom breda samråd, och man använder sig av en konsekvensanalysprocess som vid externa bedömningar konstaterats höja förslagets kvalitet. Samtidigt har kommissionen i grunden förenklat gällande lagstiftning och gjort betydande framsteg när det gäller att minska de administrativa bördorna och bistå medlemsstaterna vid införlivandet av EU-lagstiftning.

Med utgångspunkt i dessa erfarenheter är kommissionen nu redo att ta ett nytt steg mot smart lagstiftning¹³. Hela den politiska cykeln bör ses som en helhet, alltifrån utformningen och tillämpningen av en lag fram till dess att den blir föremål för utvärdering och revidering. Från och med detta arbetsprogram krävs det nu i princip ett positivt utlåtande från konsekvensbedömningsnämnden innan ett förslag till kommissionsbeslut får läggas fram.

Kommissionen kommer att fortsätta samarbetet med Europaparlamentet, rådet och medlemsstaterna för att se till att agendan aktivt följs av alla i både lagstiftnings- och tillämpningsfaserna.

¹² KOM(2010) 700, 19.10.2010.

¹³ KOM(2010) 543, 7.10.2010.

Dessutom kommer medborgarna och de parter som mest berörs av ny lagstiftning att få ett ännu större inflytande genom att tidsperioden för offentliga samråd från och med 2012 utökas från 8 till 12 veckor, genom att en översyn av kommissionens samrådspolitik genomförs under 2011 och genom att kommissionens planerade förslag och efterhandsutvärderingar görs mer förutsägbara så att berörda parter kan förbereda sitt deltagande mycket tidigare än hittills.

Dessa tre ”pelare” inom begreppet smart lagstiftning bör bidra till det övergripande målet: relevant och effektiv EU-lagstiftning av hög kvalitet som når de avsedda målen och gynnar allmänheten och företag.

5.3. Det löpande arbetet

Nya åtgärder med fokus på politiska prioriteringar utgör bara en aspekt av kommissionens arbete. Under hela året är kommissionen också ansvarig för genomförande och översyn av den överenskomna politiken på olika områden, rapportering om och utvärdering av befintliga strategier och handlingsplaner, deltagande i internationella förhandlingar, bidrag till konferenser och viktiga politiska evenemang. Kommissionen handhar en mängd olika finansieringsprogram och operativa uppgifter. Som ansvarig för genomförandet av EU:s driftsbudget strävar kommissionen efter att på bästa möjliga sätt använda de begränsade resurserna för att trygga EU:s målsättningar och få så mycket som möjligt för pengarna, samtidigt som principerna för sund ekonomisk förvaltning respekteras. Mycket av detta löpande arbete utmynnar i rapporter och dokument som inte återfinns i bilagan till detta meddelande. Trots att genomförande- och övervakningsarbetet kräver en stor del av kommissionens mänskliga och ekonomiska resurser, fokuserar detta arbetsprogram på områden där kommissionen gör politiska avvägningar och inte bara utför sina uppgifter som verkställande organ.

På senare år har kommissionen ägnat mer uppmärksamhet och resurser åt genomförandet av EU-lagstiftningen. Det nyligen inledda projektet EU Pilot¹⁴ börjar ge resultat, och avsevärda insatser görs för att handläggningen av överträdelseförfaranden ska bli snabbare. Skälen till att EU-lagstiftning införlivas för sent eller felaktigt analyseras nu mer systematiskt, och resultaten används i det pågående förenklingsprogrammet men också vid översyn av gällande lagstiftning. Hela detta arbete bidrar till att förse EU med en modern, aktuell och ändamålsenlig rättslig grund som hjälper till att uppfylla EU:s löften till medborgarna.

6. SLUTSATS

I detta arbetsprogram anges de nya huvudinitiativ som kommissionen har för avsikt att genomföra under 2011¹⁵ och de initiativ som den kommer att arbeta med under 2011 och de kommande åren¹⁶, även förenklingsförslag och tillbakadraganden¹⁷. Denna planering ger såväl förutsägbarhet och insyn för alla berörda parter som öppenhet och möjlighet att anpassa sig till förändrade förhållanden. Naturligtvis kommer man samtidigt att fortsätta arbetet med andra frågor, såväl de som kräver brådskande åtgärder som de som rör mer långsiktiga förberedelser inför framtiden. Kommissionen kommer nu att i nära samarbete med Europaparlamentet, rådet och berörda parter, inbegripet de nationella parlamenten, sörja för

¹⁴ KOM(2007) 502. Inleddes i april 2008.

¹⁵ Se bilaga I.

¹⁶ Se bilaga II

¹⁷ Se bilagorna III och IV.

att dess initiativ för de kommande åren bygger på ett djupt samförstånd om hur EU ska leva upp till allmänhetens förväntningar om ett ambitiöst och effektivt Europa.